

[Arbejds- og Socialministeren.]

Forudsætning af, at han fortsat er arbejdsløs — skal miste nogen Del af den Understøttelse, han oppebærer for Øjeblikket, naar det drejer sig om Forsørgere med Børn. Det er muligt, at der kan blive Tale om at indføre en lille Bestemmelse — men det kan Udvalget jo drøfte —, som gør det muligt, at den, der bliver beskæftiget en Ugestid eller nogle faa Dage, ikke af den Grund tvinges ned paa en lavere Understøttelse.

Som paa dette Omraade vil der sandsynligvis paa adskillige andre Omraader gennem en saglig Drøftelse kunne opnaas et Resultat, som ikke alene kan være tilfredsstillende for Rigsdagen, men som — og saadan bør det efter min Opfattelse være — ogsaa kan være tilfredsstillende for de Tusinder, det drejer sig om, og som ganske givet med spændt Opmærksomhed følger Forhandlingen om dette Lovforslag, fordi det i de smaa Hjem betyder overmaade meget, at de ikke ribbes i en Periode som den, vi er inde i.

Der har været fremsat en Række Spørgsmaal og Henvendelser af forskellig Karakter, og jeg tror ikke, der, efter at vi har drøftet dette Lovforslag i snart fulde 3 Timer, er nogen Grund for mig til at gaa ind paa en Detaildrøftelse af alle de Spørgsmaal, der knytter sig hertil. Det, det drejer sig om, er, om man kan faa Arbejdet saa nogenlunde i Gang inden for det Folketingsudvalg, som bliver nedsat, saaledes at vi bliver i Stand til at løse de Problemer, der knytter sig hertil, ikke mindst med Hensyn paa de Vanskeligheder af erhvervs-mæssig og anden Karakter, som er opstaaet.

Det er ikke ganske tilfældigt, naar dette Lovforslag er blevet fremsat; det skyldes Ønsket om at finde Spændvidden mellem Løn og Understøttelse, saaledes at man kan skabe det, jeg vil kalde den større Bevægelighed af den Arbejdskraft, som er til Stede. Der er fremført adskilligt over for Ministeriet om Ønskeligheden heraf. Et mindre Embedsmandsudvalg, der blev nedsat allerede den 6. Oktober i Aar, har endnu ikke færdigbehandlet sin Indstilling til Ministeriet, men det er givet, at man der har arbejdet med alle de Problemer, der knytter sig til de Vanskeligheder, der er, naar Spændvidden mellem Løn og Understøttelse og Løn og Arbejdsfordelingsgodtgørelse bliver saa lille. Jeg kan forsikre, at det er udelukkende dette Hensyn, der har dikteret Ministeriet at undersøge disse Forhold, og der foreligger allerede noget Materiale, som belyser disse Forhold. Det er min Opfattelse, at en Ændring her er ikke

alene ønskelig, men paakrævet, idet der findes Omraader, hvor Arbejdskraften fastholdes ved Arbejdsfordeling, medens der samtidig er et udækket Behov for Arbejdskraft inden for den samme Kreds. Naar den endelige Betænkning til sin Tid bliver tilgængelig for Offentligheden, vil det vise sig, at der er adskillige Problemer, der er opstaaet af den Særlovgivning, vi har haft siden i Foraaret, og som derfor nu søges ændret.

Arbejdsløshedens Størrelse er heller ikke saa foruroligende. Vi er kommet forholdsvis gunstigere over Efterkrigsperioden, end mange havde tænkt, og naar man sammenligner Beskæftigelsesforholdene i Aar f. Eks. med Beskæftigelsesforholdene i Fjor, saa maa vi ikke glemme, at der netop i Fjor var mange særlige Forhold, som gjorde sig gældende. Mange rejste til Udlandet og tog Beskæftigelse for de fremmede, og vi havde de tyske Værnemagtsarbejder her i Landet i ret betydeligt Omfang. Det var Arbejder, som i sig selv næsten kaldte paa Arbejdskraften derigennem, at Lønningerne laa relativt over, hvad vi er vant til.

Naar man tager de Forhold i Betragtning, er det min Opfattelse, at Arbejdsløsheden i Aar ikke er saa katastrofal. Hvis man vilde sammenligne med det sidste Normalaar før Krigen, kan jeg nævne Arbejdsløshedstallene for September og Oktober 1939 og 1945. I September i Aar var Arbejdsløshedsprocenten 10,1, i September 1939 12,3; i Oktober i Aar — det er det skønsmæssige, foreløbige Tal — var den 12, medens den i 1939 i Oktober var 15,8. Det er ikke, fordi jeg mener, at man skal ønske de samme Tilstande, vi havde før Verdenskrigen, men det er da ikke helt urimeligt, at man sammenligner Vilkaarene for Beskæftigelsen i Dag med de Vilkaar, som vi havde, før den store Katastrofe brød løs, før der blev fuldkommen forandrede Forhold herhjemme.

Med Hensyn til alle de Detailspørgsmaal, som er rejst, vil jeg synes — ikke fordi jeg vil vægre mig ved at besvare dem —, at det vil være klogest at tage dem frem til rent saglig Drøftelse og saa se at finde Vej frem, idet vi jo er klar over, at hvis vi ikke finder en Løsning, saa bortfalder automatisk den nuværende Ordning, som blev gennemført i Marts. Hvis man sammenligner Understøttelsessatserne i mit Forslag med de Understøttelsessatser, som vi havde for et Aar siden, saa er jeg ogsaa tilbøjelig til at tro, at de kan taale en Sammenligning. Vi husker alle, at det var de særlige ekstraordinære Forhold i Foraaret, som gjorde, at